

Saugome gamtą
drauge
su žmogumi

**SVARBIAUSI
PASIEKIMAI,
VEIKLOS IR
INICIATYVOS**

Veiklos Ataskaita 2016

Baltijos aplinkos forumas, www.bef.lt, 2017

MELDINĖS NENDRINUKĖS APSAUGA

Pirmiausia, 2016 metai mus nudžiugino puikiais naujienomis apie gausėjančią meldinių nendrinukių populiaciją Lietuvoje! Tais metais buvo suskaičiuoti net 247 giedantys patinai! Tai – net 84 proc. daugiau, nei 2015 m.! Žinios iš užsienio nebuvo tokios džiugios – meldinių nendrinukių populiacija pagrindinėse perimvietėse, kur peri net 95 proc. visų retųjų giesmininkų (Baltarusijoje, Ukrainoje ir Lenkijoje), toliau mažėja.

Mokslininkų teigimu, pagrindinė šių paukščių nykimo priežastis – prarandami namai. Buveinės nyksta dėl intensyvaus ūkininkavimo, žemės paskirties keitimo, šlapynių sausavimo ar ūkinės veiklos nutraukimo. Nykstant buveinėms, kadais vientisas šlapynių tinklas pabiro tarsi dėlionės detalės ir susiskaidė į daugybę mažų, vienas nuo kitos nutolusių lopinėlių. Juose izoliuotai viena nuo kitos gyvenančios populiacijos silpsta, o nusilpusios natūraliai nesugeba atsikurti.

Tokia padėtis mus įkvėpė su dar didesniu entuziazmu imtis naujos ambicingos iniciatyvos, skirtos meldinių nendrinukių apsaugai Lietuvoje ir Baltarusijoje. 2016 metais prasidėjo parengiamieji šio projekto darbai.

TYRAI

Buveinių atkūrimas, biomasės perdirbimo cecho įkūrimas

NEMUNO DELIA

(Šyša / Sausgalviai)

KURSIME TARPTAUTINĮ BUVEINIŲ TINKLĄ

Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas
siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje, 2016-2023

Naujo projekto metu bus pradėtas kurti tarptautinis kertinių buveinių tinklas, kuris mažintų fragmentaciją, didintų populiacijos gyvybingumą ir užtikrintų gerą ilgalaikę meldinių nendrinukių apsaugos būklę. Suprantame, jog tokio vientiso tinklo formavimas yra ilgas procesas, truksiantis ne vieną dešimtmetį, todėl drauge su kolegomis užsienyje esame pasiryžę ir šiai iniciatyvai pasibaigus toliau tęsti pradėtus darbus.

Projekto teritorija:
20 509 ha
7-iose vietovėse

Projekto metu:

- Atkuriamos apleistos buveinės.
- Taikomi novatoriški buveinių atkūrimo būdai.
- Pirmą kartą pasaulyje vykdomas meldinių nendrinukių perkėlimas iš didelės gyvybingos populiacijos į mažą nykstančią populiaciją – translokacija.
- Rengiama ilgalaikė strategija tolimesniam buveinių tinklo formavimui.

Daugiau: www.meldine.lt

ATVIRŲ BUVEINIŲ PALAIKYMAS NEMUNO DELTOJE

Atvirų buveinių geros būklės palaikymo mechanizmų sukūrimas Nemuno deltos regioniniame parke, 2014-2017

Šiais metais tęsėme prieš metus pradėtą iniciatyvą Nemuno deltoje, kuria siekiame užtikrinti gerą apsaugą ir tinkamą aplinką atvirose pievose ir šlapynėse gyvenančioms rūšims.

Vasaros pabaigoje, kai paukščių jaunikliai jau galėjo nuo šienavimo technikos pasprukti, pievose dūzgė mūsų šienavimo technika. Antrą sezoną vykdėme buveinių atkūrimo darbus.

Galime pasidžiaugti, kad 2016 m. pavyko pabaigti ilgai augintus, čiūčiuotus ir glostytus „kūdikius“ – 38 leidinius apie Nemuno deltoje tarpstančią gyvybę, jos išskirtinumą.

„Šių leidinių rengimas buvo vienas didesnių 2016 m. iššūkių. Šiam darbui skyrėme labai daug *dūšios* ir energijos. Tikiuosi, kad Nemuno deltos gyventojai ir svečiai tai įvertins, noriai skaitys, o svarbiausiai – iškeliaus į pievą susipažinti su sparnuotaisiais kaimynais,“ – sako leidinių koordinatorė ir bendraautorė Rita Norvaišaitė.

Kaip ir kiti Europos ekonominės erdvės programos (EEA grants) projektus įgyvendinantys dalyviai turėjome išskirtinę galimybę susiplanuoti ir įgyvendinti šios programos finansuojamas patirties dalinimosi keliones. Rita Norvaišaitė ir Justas Gulbinas lankėsi įstabilioje ugnikalnių ir ledynų žemėje Islandijoje, o Žymantas Morkvėnas ir Rita Jonkuvienė aplankė šiaurės Norvegijoje esantį Svalbardo salyną.

Rita ir Justui didžiausią įspūdį paliko ši emocionali istorija: „Aš neparduosiu savo draugo,“ – taip XX a. pr. atsakė vienas Islandijos ūkininkas užsienio investuotojui, ketinusiame įrengti hidroelektrinę ant vieno įspūdingiausių Islandijos kroklių Gullfoss. Vėliau ūkininko dukra kelis dešimtmečius pasiaukojančiai tęsė tėvo pradėtą kovą. Hidroelektrinė nebuvo pastatyta, o dukra amžiams gavo pirmosios Islandijos gamtosaugininkės titulą.

**Apie gamtosaugą Islandijoje
Apie daugiafunkcij „Bjarteyjarsandur“ ūkį**

Norvegijai priklausančiose salose Žymantas ir Rita pajuto, kad tas pasaulio pakraštyje esantis žemės lopinėlis mus įspėja apie tai, kad keičiasi Žemės klimatas, kad greitai gali prireikti salose saugomų augalų sėklų, norint atgaivinti tokias šalis, kaip karo nusiaubta Sirija.

Apie patirtį Norvegijoje

**Skaityti 38 leidinius
apie Nemuno deltos
gamtos turtus**

Skaityti leidinius

Ispūdžiai iš
kelionių į Islandiją
ir Norvegiją

L I F E

V I V A

G R A S S

Integruoto planavimo įrankio sukūrimas, siekiant užtikrinti pievų biologinės įvairovės gyvybingumą, 2014-2018

2016 m. buvo itin intensyvus ir dinamiškas laikotarpis projekto gyvenime.

Projekto komanda 2016 m. didžiausią dėmesį skyrė integruotos planavimo priemonės (IPP) kūrimui ir testavimui. Buvo sukurtas priemonės veikimo pagrindo žemėlapis, ekosisteminių paslaugų verčių skaičiavimo metodika, įvertintos pievų ekosisteminių paslaugos projekto teritorijose.

Projekto teritorijose toliau aktyviai vyksta pievų atkūrimo darbai. Rugsėjo-spalio mėnesiais Dubysos regioninio parko ir Pašešuvio kraštovaizdžio draustinyje buvo šalinami krūmynai bei senos žolės liekanos. Iš viso buvo atkurta 26,5 ha, kuriuos nuo šiol prižiūrės vietos ūkininkai bei Dubysos regioninio parko direkcija.

Latvijoje ir Estijoje esančiose projekto teritorijose buvo organizuojami renginiai visuomenei. Jų metu lankytojai buvo supažindinti su teritorijomis, jose tarpstančiomis vertybėmis, vykusiomis projekto veiklomis bei ekosisteminių paslaugų koncepcija. Tai padaryti padėjo šiose teritorijose įrengti projekto informaciniai stendai.

Spalio 6-8 dienomis projekto komanda dalyvavo tarptautiniame seminare „Vietos bendruomenės, kultūrinis kraštovaizdis ir paveldas“, kuris vyko Estijoje, Lahemos nacionaliniame parke.

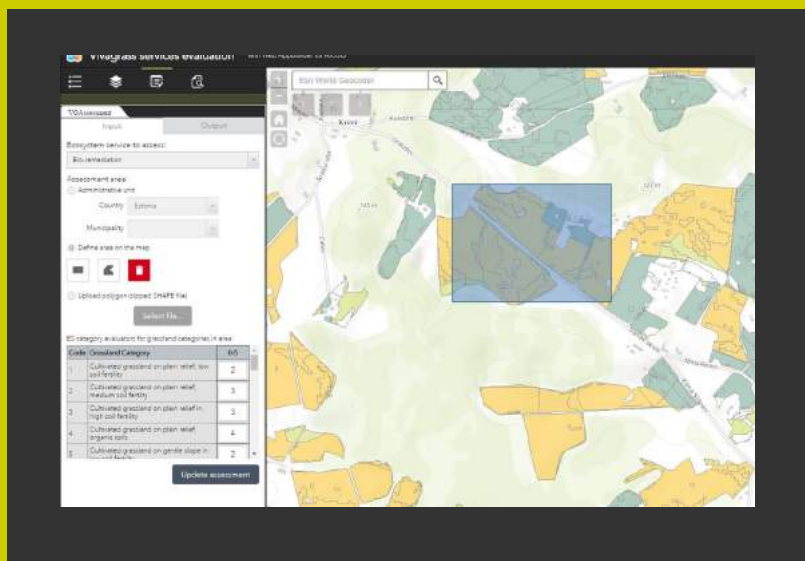
Liepos mėnesį Nemuno deltos parke projekto komanda susitiko su Norvegijos ornitologų grupe. Susitikimo metu buvo aptartos ornitologinio turizmo vystymo galimybės šioje teritorijoje ir idėjos, kaip šis komponentas galėtų prisidėti išsaugant svarbias regiono pievas. Visi sutartinai tvirtino, jog Nemuno deltos regionas turi ypač didelį potencialą vystyti gamtinį, o ypač vieną iš jo šakų – ornitologinį turizmą.

Kovo mėnesį projekto komanda išleido leidinį, kuriame trumpai aprašomi 2015 m. pažintiniuose vizituose surinktos gerosios praktikos pavyzdžiai bei rekomendacijos Baltijos šalims kaip prižiūrėti vertingas pusiau natūralias pievas.

www.vivagrass.eu/lt

Integruoto planavimo priemonė

LIFE / FIT FOR REACH

Pavojingų cheminių medžiagų pakeitimo įgyvendinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos mažose/vidutinėse ir pramonės įmonėse, 2015-2020

2016 m. pradėtas įgyvendinti projektas, padėsiantis Baltijos šalių įmonėms

užtikrinti efektyvų cheminių medžiagų valdymą bei

įgyvendinti pavojingų medžiagų pakeitimus

Iki 2020 metų kartu su projekto partneriais ketiname:

- Atlikti 11 pavojingų cheminių medžiagų pakeitimų partnerių įmonėse.

- Atlikti pavojingų cheminių medžiagų pakeitimo socialinę-ekonominę analizę bei poveikio aplinkai vertinimą.

- Įgyvendinti mažos apimties pakeitimus 30-50 įmonių Baltijos šalyse.

- Konsultuoti įmones REACH reglamento ir kitais cheminių medžiagų reguliavimo klausimais.

- Parengti aplinkosaugines pirkimų gaires, kuriomis vadovaujantis įmonės galėtų pateikti reikalavimus žaliavas tiekiančioms kompanijoms.

- Sukurti ir tobulinti esamus elektroninius cheminių medžiagų valdymo įrankius verslui.

- Pritaikyti Baltijos šalių įmonėms ir į lietuvių kalbą išversti aktualius, duomenų bazėje SUBSPORT aprašytus, įgyvendintų pakeitimo atvejus.

Dalintis įgyta patirtimi su valstybinėmis institucijomis, rengti mokymus įmonėms.

PAVOJINGŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMAS

Pirmaisiais projekto įgyvendinimo metais buvo sukurtas tinklapis įmonėms www.fitreach.eu/lt, kuris, kaip tikimasi, taps puikia platforma, padėsianti gauti visapusišką informaciją nacionalinėmis kabomis apie saugų pavojingų cheminių medžiagų valdymą.

Taip pat buvo išleisti lankstinukai, kviečiantys keisti pavojingas chemines medžiagas, naudojamas įmonių veikloje.

Organizuoti mokymai įmonėms 5 didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Juose be Baltijos aplinkos forumo specialistų pranešimus skaitė ir Aplinkos apsaugos agentūros, Valstybinės darbo inspekcijos, Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento darbuotojai. Mokymuose sulaukėme 230 dalyvių.

www.fitreach.eu/lt

NON HAZ CITY

Inovatyvūs valdymo sprendimai mažinant pavojingų cheminių medžiagų emisijas miestuose Baltijos jūros regione, 2016-2019

2016 m. pradėjome naują „Interreg Baltic Sea Region“ programos finansuojamą projektą – „Inovatyvūs valdymo sprendimai, siekiant sumažinti pavojingų medžiagų patekimą į aplinką ir jų poveikį ekosistemoms ir žmonių sveikatai Baltijos jūros regiono miestuose“ arba trumpiau – „NonHazCity“. Projektas tęsis trejus metus.

„NonHazCity“ projektas jungia 18 partnerių iš Baltijos jūros regiono, įskaitant ir savivaldybes, regionines valdžios institucijas, mokslinių tyrimų įstaigas, nuotekų valymo įmones bei kitus asocijuotus partnerius. Projekto metu visi partneriai identifikuos prioritetinius pavojingų cheminių medžiagų šaltinius projekte dalyvaujančiuose miestuose bei rajonuose ir prisidės prie cheminių medžiagų veiksmų plano kūrimo. Jis skirtas padėti miestams kovoti su tarša.

Projekto metu norima tiesiogiai pasiekti nedidelius teršėjus ir sumažinti pavojingų cheminių medžiagų naudojimą ten, iš kur jos pasklinda į aplinką – taršos šaltinyje. Įvairiomis priemonėmis bus kreipiamasi į savivaldybes, mažo ir vidutinio dydžio įmones bei privačias namų valdas. Planuojama prisitaikyti prie kiekvienos tikslinės grupės ir siekti, kad pavojingos medžiagos nepatektų į nuotekų vandenį ir, galiausiai, į Baltijos jūrą.

2016 m. įvyko, net du projekto partnerių susitikimai (Stokholme ir Hamburge) bei veiklų ekspertų susitikimas Gdanske. Svarbiausias pirmųjų metų projekto pasiekimas – nuotekų mėginių paėmimas partnerių savivaldybėse. Lietuvoje projekte dalyvauja Kauno rajono ir Šilalės savivaldybės. Jose gruodžio mėnesį buvo paimti mėginiai iš įvairių taškų: gyvenamųjų teritorijų, ligoninių, pramoninių teritorijų. Mėginiai išsiųsti tyrimams į Gdansko (PL) ir Upsalos (SE) universitetus, pirmųjų rezultatų laukiama kitų metų pradžioje.

Viena iš projekto veiklų, startuosiančių kitais metais, bus gyventojų informacinė kampanija. Mes jau turime daug patirties šioje veikloje, tad tikimės puikių rezultatų ir aktyvaus visuomenės dalyvavimo.

**Rask naudingos
informacijos apie
pavojingas
medžiagas
produktuose**

Pagalvok, kai perki

Savivaldybė, verslas, kuriems rūpi

ATEITIES LYDERIAI

2016 m. pradėjome dar vieną naują projektą – „Ateities lyderiai“ („Futurepreneurs“). Tai tarptautinis verslumo skatinimo projektas, kviečiantis jaunimą iki 29 metų kurti ateities startuolius ir pokyčių verslą. Projekto metu bus rengiami verslumo mokymai, praktiniai užsiėmimai su kvalifikuotais mentoriais.

Baltijos aplinkos forumas projekte yra atsakingas už aplinkosauginių problemų, aktualių Lietuvai, identifikavimą. Jaunimas bandys surasti sprendimus ir jų pagrindu išvystyti tvaraus verslo idėjas. Laukiame nesulaukiame jaunimo pasiūlymų!

Daugiau apie projektą:
www.futurepreneurs.lt

TEIKTOS PASLAUGOS

Organizavome teminį vizitą apie atominę energetiką

Kolegų iš Šveicarijos buvome paprašyti padėti organizuoti pažintinį vizitą apie atominę energetiką Baltarusijos žiniasklaidos atstovams. Šį prašymą pakankamai ilgai svarstėme, kadangi politinis kontekstas, kai Vilniaus pašonėje statoma Astravo atominė elektrinė, atrodė labai keblus, buvo galima įžvelgti įvairių konspiracijų, susilaukti nepalankaus vertinimo. Nepaisant nuogaštavimų, apsisprendėme vizitą organizuoti. Pagrindinis argumentas buvo temos aktualumas – mūsų organizacijai atominė energetika visada buvo svarbi tema, mes nuolat pasisakėme prieš tai ir savo nuomonės nekeičiame. Nepalaikėme ir

nepalaikysime jokios atominės elektrinės nė vienoje pasaulio valstybėje, kol nebus išspręsti tokie svarbūs klausimai, kaip atominių atliekų laidojimas ir jų poveikis aplinkai. Dėl to ir diskusijos šia tema viešojoje erdvėje, žiniasklaidoje mums atrodė svarbios. Taigi, organizavome vizitą ir pasiūlėme jį papildyti – suteikėme galimybę ir Lietuvos žiniasklaidos atstovams dalyvauti vizite drauge su Baltarusijos bei užsienio žurnalistais. Jie dalyvavo teminiame renginyje Vilniuje, vyko į Ignalinos bei Astravo atominės elektrines.

Po vizito pasirodę straipsniai

Tvarkytų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų valdymo rekomendacijų parengimas

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos įgyvendina Norvegijos ir EEE paramos Lietuvai projektą, kurio tikslas iki 2016 metų pavasario parengti individualias rekomendacijas, anksčiau tvarkytų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“, teritorijų valdymui. Rekomendacijos rengiamos 50-čiai teritorijų, pateikiant ekonomiškai naudingiausius bei efektyviausius teritorijų tvarkymo mechanizmus, užtikrinsiančius gamtinių ir ūkinių interesų suderinamumą.

2016 m. baigėme rengti visas rekomendacijas.

Taip pat teikėmė diskusijų moderavimo, seminarų organizavimo paslaugas.

SAVANORIŠKA INICIATYVA GAMTOJE.ORG

Iniciatyva, gyvuojanti tik visuomenės paramos dėka

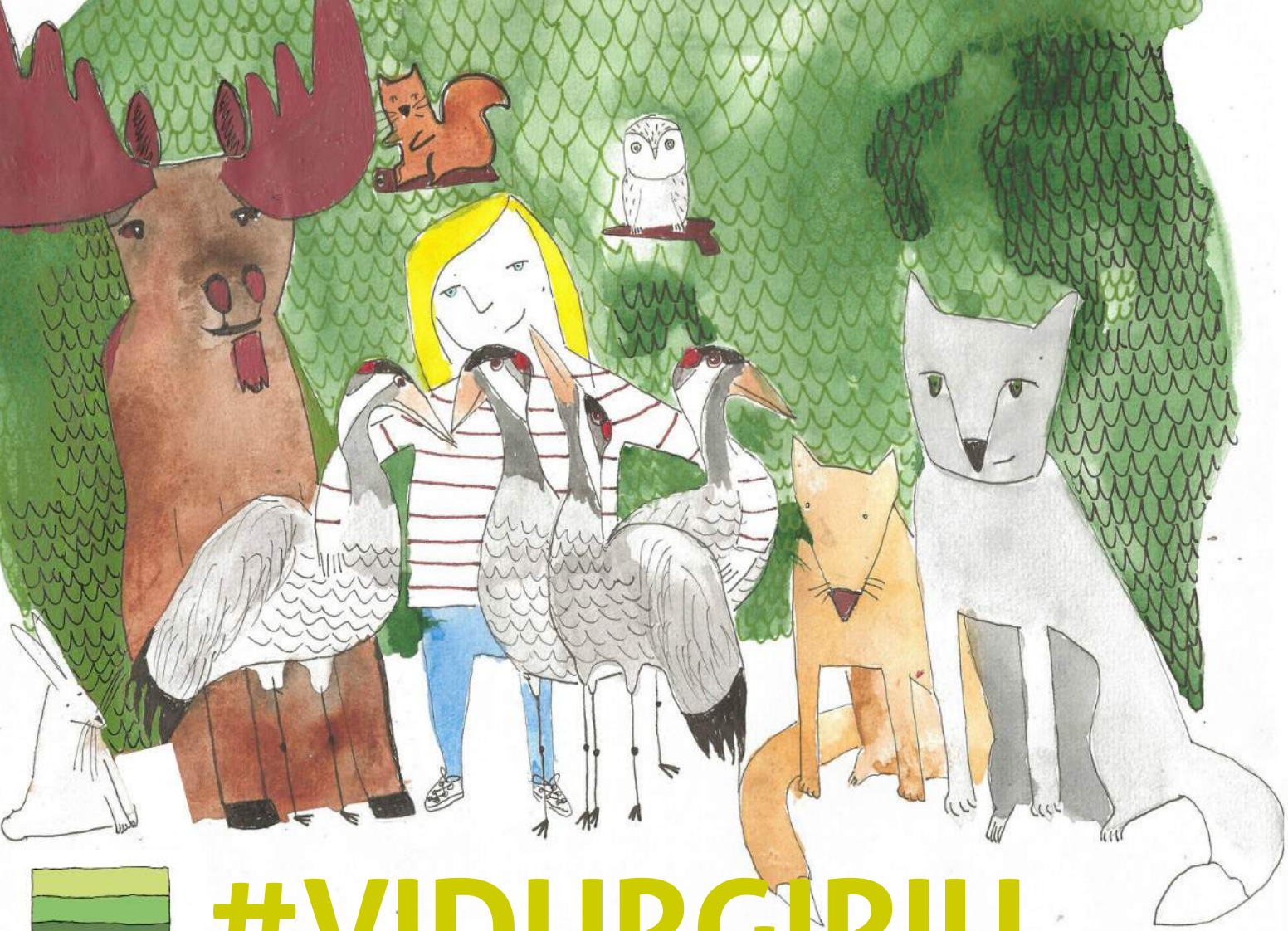

Festivalis gamtoje „Vidur girių“

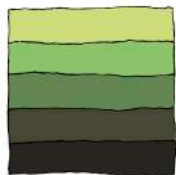
Jau trečius metus gamtos mylėtojus kvietėme pavasarį sutikti nuostabioje Dzūkijos gamtoje klykiant gervėms – drauge su Dzūkijos nacionaliniu parku organizavome festivalį gamtoje „Vidur girių“. Kaip ir praėjusiais metais, renginys kvietė kraštą ir jo gamtą pažinti įvairiapusiškai – nakvojant pelkėje, klausantis naktinio gamtos koncerto, gėrintis šilčiau nei bet kada kaitinančiu laužu, dalyvaujant pažintinėse ekskursijose, ragaujant grikinės babkos, pyragaicių, klausantis melodingosios dzūkiškos šnektos. Pagrindinės festivalio žvaigždės tradiciškai buvo iš gastrolių užsienyje neseniai grįžusios trimituojančios gervės. Džiaugiamės, kad vietos gyventojai šiemet vėl siūlė ir prailgintą viešnagę „Pažintis su šilinių dzūkų gyvenimu“, leidusią lankytojams geriau pažinti kraštą ir jį paremti.

Taip pat netrūko ir naujovių – vyko išskirtinės garso operatoriaus Vidmanto Blažio, aplinkosaugos menininkų Alak Pathak ir Tamaros dirbtuvės, „Montis Magia“ klubas ir Bitininkystės muziejus kvietė palaipti po medžius senovės dzūkams arba šiuolaikiniams ekstremalams priimtinu būdu, folkloro grupė „Girjaukis“ džiugino sutartinėmis ir liaudies dainomis.

2016 metais džiaugėmės didžiausiu gamtos mylėtojų susidomėjimu bei rėmėjų pagalba. Šventėje dalyvavo daugiau nei 120 žmonių, festivalį parėmė Varėnos rajono savivaldybė, informaciniais rėmėjais tapo „Savaitė“ ir Bernardinai.lt. Visų geradarių bendrų pastangų dėka, festivalio organizacinės išlaidos buvo beveik padengtos. Mums liko padengti vos ketvirtadalį festivalio išlaidų.

#VIDURGIU

gamtoje.org

Festivalio pajamos

Festivalio išlaidų padengimas pagal šaltinius

Įsigyti
knygą
„Vidur
girių“

*Varėnos savivaldybės paramą gavo festivalio partneris - Dzūkijos nacionalinis parkas

Ypatingas ačiū savanoriui Laimiui, aktyviai bendravusiam su festivalio lankytojais!

Jei festivalyje nebuvai, bet nori patirti smagių nuotykių gamtoje, kviečiame į „Vidur girių“ knygos puslapiuose aprašytus potyrius. Žymus gamtininkas Eugenijus Drobėlis dalinasi išskirtiniais įspūdžiais. Įsigydamas knygą prisidėsi prie panašių leidinių apie gamtą atsiradimo.

SAVANORIŠKA INICIATYVA

GAMTOJE.ORG

Dvarčionių pieva

Kur skleidžiasi lietuviškos orchidėjos

8 metus gyvuojanti mūsų organizacijos tradicija – Dvarčionių pievos priežiūra – visada įdomi ir kiekvienais metais reikalaujanti originalių sprendimų. Šiais metais susidūrėme su nauju iššūkiu – mums negalėjo padėti du pastaruosius metus pievą šienavęs ūkininkas. Teko ieškoti kito, tad leidomės į kelių valandų ekspediciją po vietos apylinkes. Sutikti vietiniai žmonės papasakojo itin įdomių istorijų apie vietos apylinkes, tarp jų radome miesto teritorijoje vis dar

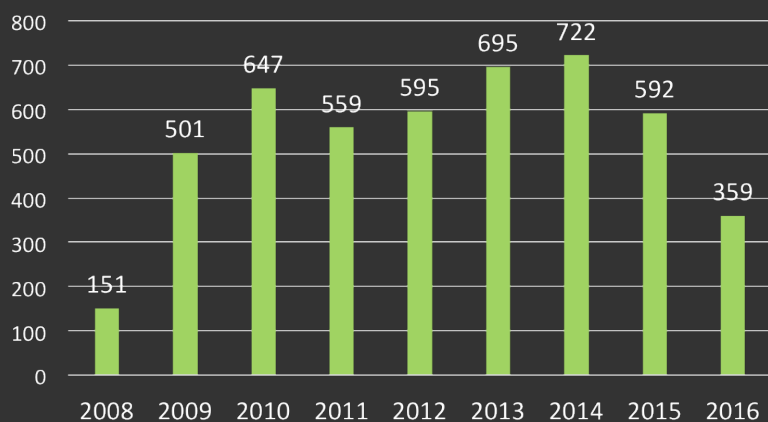
ūkininkaujančią ūkininkę Vandą, kuri vaikystėje kartu su tėčiu Dvarčionių pievą šienaudavo žiemą, kuomet ji užšaldavo ir šieną vežimu veždavo daugiau nei 4 km savo gyvuliams šerti. Vietos ūkininko, galinčio nušienauti Dvarčionių pievą neradome, tačiau mums pagelbėjo mūsų ilgametis bičiulis Valdas. Pievą nušienavome traktoriumi, šieną sugrėbėme naudodami specialų įrenginį „Brielmiaer“.

PRANEŠK APIE SKRIAUDŽIAMĄ GAMTĄ

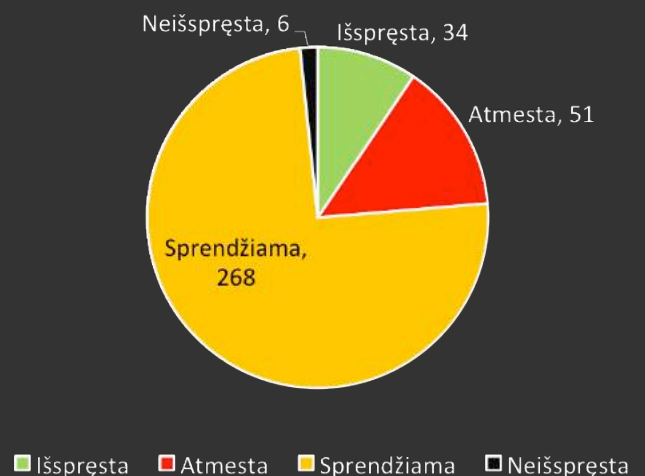

Šiais metais prie „Pranešk apie skriaudžiamą gamtą“ komandos itin aktyviai prisidėjo savanorė Vilma. Jau antri metai pranešimų skaičius krenta, o šiemet jų gavome tik 359 – tai mažiausias skaičius per visą iniciatyvos veikimo laikotarpį, apart pirmųjų jos gyvavimo metų. Galime tik spėlioti, ar tai reiškia, jog mūsų visuomenė tampa vis sąmoningesnė ir aplinkosauginių problemų mažėja, o galbūt žmonės tapo labiau iniciatyvūs ir problemas išsprendžia patys. Iniciatyvą metų pabaigoje, deja, pristabdė techninės kliūtys (svetainę užpuolė virusas), o tai taip pat galėjo tapti viena iš priežasčių, kodėl gautų pranešimų skaičius taip sumažėjo. Komanda aktyviai diskutuoja, kokia turėtų būti iniciatyvos ateitis – tai turėtų paaiškėti 2017 m. pavasarį.

Pranešimų kiekis

Problemų pasiskirstymas pagal statusą

G a m t o s l o b i ų p a i e š k ų t r a s o s

Antrus metus veikiančios gamtos lobių tramos ir toliau džiugino Žemaitijos nacionalinio bei Verkių regioninio parkų lankytojus. Plokštinės gamtos lobių ieškojo 24 grupės, kurias sudarė 115 žmonių iš Vilniaus, Klaipėdos, Skuodo, Mažeikių, Tauragės. Nors Verkių gamtos lobių tramos lankytojų nesuskaičiavome, reikmenis trasai išduodantys „Verkių malūno“ atstovai teigė, kad žmonės gausiai lankė trasą – savaitgaliais teko netgi palaukti, kol kitos komandos ras visus lobius.

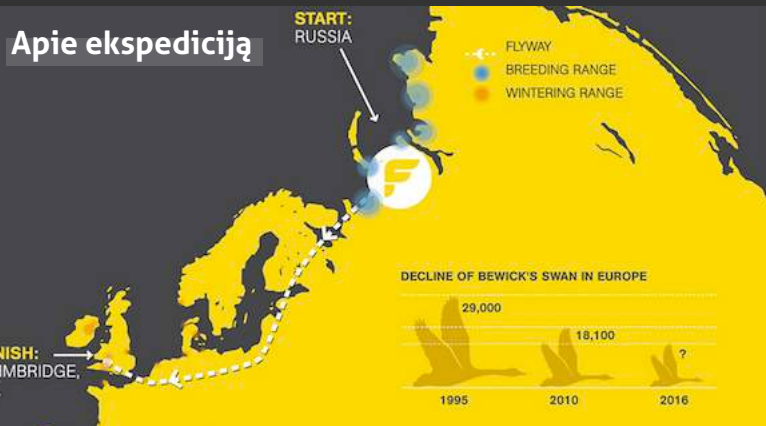
2016 m. gegužę Verkių gamtos lobių trasa prisipildė vaikų klegesio. Trasa keliavo 80 Vilniaus darželio auklėtinių, dalyvavusių konkurse ir kūrusių sraigei „Ekologikai“ namus.

#GAMTOSLOBIAI

Ekspedicija „Gulbių skrydis“

2016 m. rudenį turėjome išskirtinę galimybę prisijungti prie jaudinančios tarptautinės ekspedicijos „Gulbių skrydis“. Jos metu gamtosaugininkė ir sportininkė Sacha Dench pasiryžo sudėtingai, 7000 km besitęsiančiai kelionei per 11 šalių tam, kad išsaugotų sparčiai nykstančią mažąją gulbę. Skrisdama nuo arktinės Rusijos iki Didžiosios Britanijos drąsi moteris prisijungė prie iššūkių kupinos mažųjų gulbių kelionės nuo perimviečių iki žiemojimo vietų. Ji keliavo per Suomiją,

Estiją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Vokietiją, Daniją, Olandiją, Belgiją ir Prancūziją. Sacha sėkmingai įveikė atstumą nuo Prancūzijos krantų iki Didžiosios Britanijos ir tapo pirmąja moterimi, parasparniu perskridusia Lamanšo sąsiaurį. Gamtosaugininkė bei ekspedicijos komanda savo akimis pamatė, kodėl gulbės nepajėgia išverti kelionės bei kvieti pasaulio ornitologus bei gamtininkus bendrai diskutuoti apie šių paukščių ir kasmet mažėjančių jų namų – šlapynių – apsaugą.

Drauge su Lietuvos ornitologų draugija, Gamtos tyrimų centru, Ventės rago ornitologine stotimi bei parasparnininkų atstovu Aivaru Akramu mes padėjome šią unikalią ekspediciją įgyvendinti Lietuvoje. Mes tapome šios ekspedicijos koordinadoriais mūsų šalyje, palaikėme nuolatinį ryšį su ekspedicijos komanda, derinome talkinančių Lietuvos organizacijų veiklą, rūpinomės

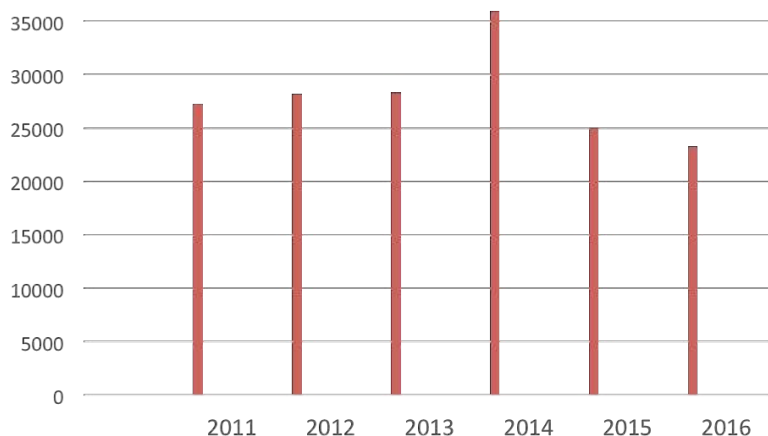
ekspedicijos viešiniu. Drauge su Šilutės Vydūno gimnazijos auklėtiniais prisijungėme prie ekspediciją lydėjusios akcijos mokyklose, paskatinome šilutiškius moksleivius parašyti laišką Lenkijos mokyklai, surengėme mokykloje viešą paskaitą. Jos metu tiesiogiai susisiekėme su parasparnininke Sacha Dench. Girdėjome, kad moksleiviams patiko!

Aktyvi mūsų komunikacija, leidžiami pranešimai spaudai lėmė nemažą žiniasklaidos susidomėjimą – apie ekspediciją Lietuvoje pasirodė daugiau nei 34 pranešimai. Iš jų – 3 televizijoje.

MŪSŲ POVEIKIS APLINKAI

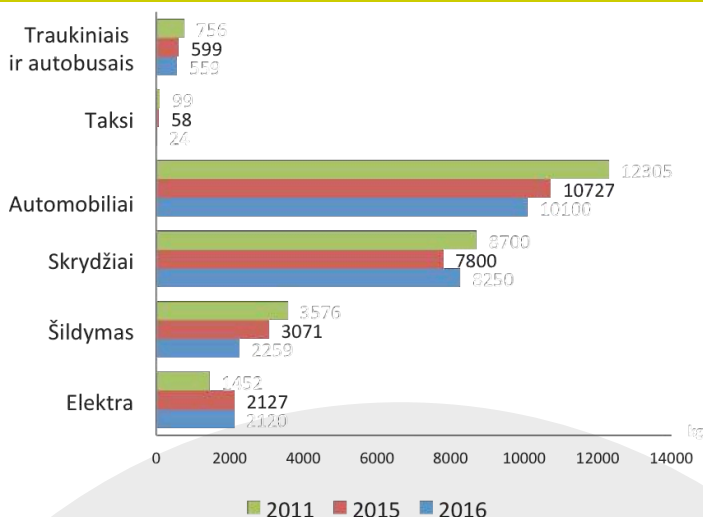
Bendro CO2 pėdsako kaita

Jau nuo 2011 metų mes skaičiuojame organizacijos veiklos pėdsaką. Jį išreiškiame CO2 emisijų ekvivalentų ir įvertiname savo indėlį prisidedant prie šiltnamio efekto bei skaičiuojame, kiek atliekų sugeneruojame.

Mūsų 2016 metų CO2 pėdsakas – 23 tonos. Tai yra mažiausias rodiklis per 6 metų laikotarpį – nuo tada kai pradėjome fiksuoti suvartojamus išteklius. 2016 m. CO2 pėdsakas yra penktadaliu mažesnis negu šio laikotarpio vidurkis ir 7 % mažesnis nei 2015 m.

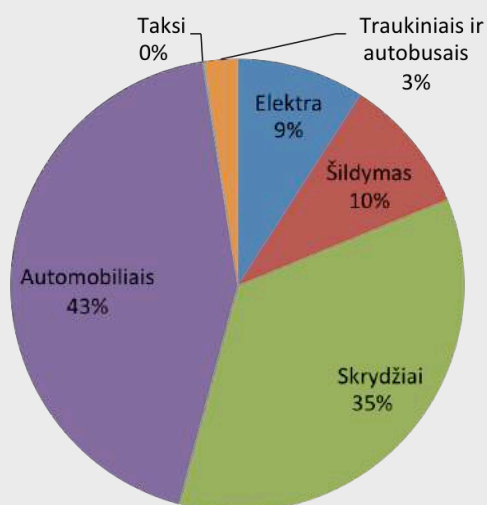
Suvaruoti ištekliai pagal CO2 kiekį

Kad geriau suprastume, koks tai kiekis, pabandykime įsivaizduoti:

- tokį CO2 kiekį per savo gyvenimą iškvėpia žmogus pragyvenęs 75 metus (arba vidutinis lietuvis), jei per dieną suvartoja maisto ekvivalentą 2500 kCal energijos.
- 23 tonų CO2 užimamas tūris – apytiksliai 12 500 kubinių metrų. Toks CO2 tūris užimtų 5 vidutinių oro balionų kupolus.
- Tokį tūrį anglies dvideginio dujų gautume sudeginę apie 20 kubinių metrų medienos.
- Tokį kiekį CO2 per metus į aplinką išleidžia apie 10 automobilių Lietuvoje.
- Tokį CO2 kiekį absorbuotų 2,5 ha ploto šlapynė per vienerius metus.

Bendro CO2 pėdsako sudėtis

Mūsų CO2 pėdsakas stipriai priklauso nuo tų metų veiklų intensyvumo, kiek keliaujame ir skrendame į kitas šalis. Didžiąją dalį pėdsako sudarė kelionės automobiliu (43 %) ir lėktuvais (35 %) – net 78 % viso organizacijos CO2 pėdsako arba 18 200 kg CO2. Lyginant su 2015 metais, šis kiekis beveik nepasikeitė. Suvartojamos elektros ir šildymo pėdsakas sudarė apie 20 % viso pėdsako. Lyginant su 2015 m., šildymo pėdsakas sumažėjo 25 %. Tai galima sieti su pašiltėjusiomis Lietuvos žiemomis ir trumpesniais bei ne tokiais pastoviais Lietuvos šalčiais.

Atliekos

Bendras nerūšiuotų atliekų kiekis išaugo 10 % lyginant su 2015 m. 2016 metais biure nuolat dirbo 11 darbuotojų, taigi, vienas darbuotojas darbovietėje vidutiniškai sukūrė apie 19 kg nerūšiuotų atliekų ir apytiksliai po 2,5 kg rūšiuojamo stiklo ir plastiko atliekų.

Šiais metais atlikome savo dokumentų archyvų tvarkymo darbus. Dėl to išaugo išrūšiuoto popieriaus kiekis (popieriaus atliekų kiekis padidėjo 139 %, lyginant su 2015 m.). Išrūšiuotą panaudotą popierių paskaičiavome, kad savo archyvuose „slėpėme“ maždaug 3,5 medžio.

2016 m. kolektyvui sumažėjus, penktadaliu sumažėjo ir suvartoto vandens kiekis.

Taigi, lyginant su 2015 m. sumažinome savo CO2 pėdsaką 1,7 tonos. Tikimės, kad mūsų saugomos šlapynės sėkmingai mažins mūsų ir kitų lietuvių generuojamą CO2 pėdsaką.

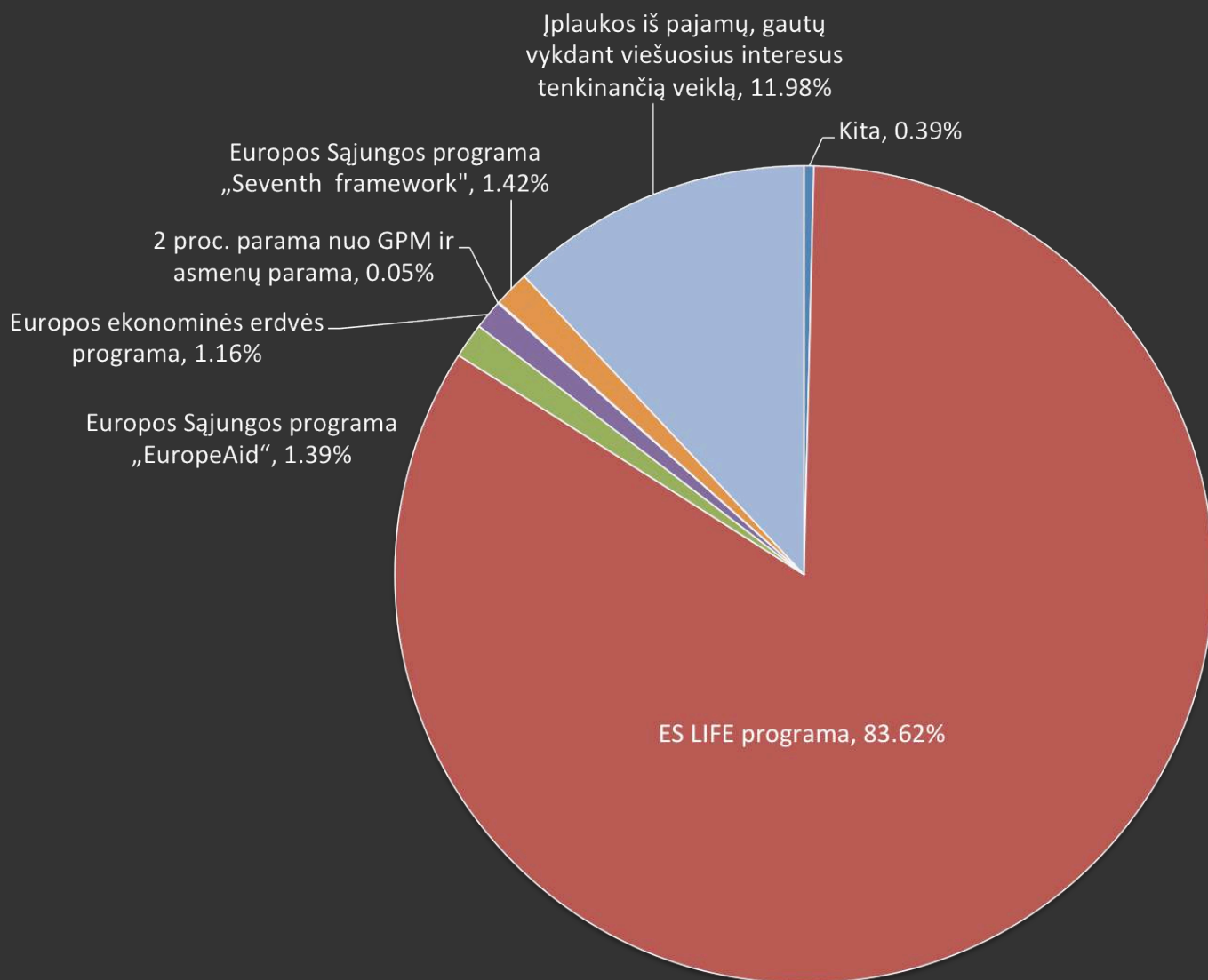
2016 m. vykdyti projektai

Trukmė	Bendras biudžetas	Finansuoja	Pavadinimas	Partneriai/ vykdytojai	Projekto svetainė
2014-2018	2 751 426 EUR	ES LIFE+ programa, Lietuvos Respublika, Latvijos Respublika, Estijos Respublika ir projekto partneriai	Integruoto planavimo įrankio sukūrimas, siekiant užtikrinti pievų biologinės įvairovės gyvybingumą (LIFE Viva Grass)	Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje (Projekto koordinatorių), Baltijos aplinkos forumas Latvijoje, Latvijos Universitetas, Cēsis savivaldybė, SOVITES ūkis, Vīļ Otrās Majas, Baltijos aplinkos forumas Estijoje, Estijos gyvosios gamtos mokslų universitetas, Lumanda rajono savivaldybė, Kuresė ūkis, Pavilnių ir Verkių regioninio parko direkcija, Dubysos regioninio parko direkcija, Šilutės rajono savivaldybė, UAB Hnit-Baltic, Aplinkosauginių sprendimų institutas	www.vivagrass.eu
2014-2016	322 352 EUR	Europos ekonominės erdvės programa ir projekto partneriai	Atvirų buveinių geros būklės palaikymo mechanizmų sukūrimas Nemuno Deltos regioniniame parke	Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje (koordinatorių), Nemuno deltos regioninis parkas, Bioforsk	http://bef.lt/index.php?id=117
2014-2016	174 629 EUR	Užsakovas: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM (EEE ir Norvegijos finansinis mechanizmas)	Tvarkytų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų valdymo rekomendacijų parengimas	Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje, Gamtos tyrimų centras, Advokato Domo Balandžio kontora	-
2015-2020	4 458 762 EUR	LIFE programa, Lietuvos Respublika, Latvijos Respublika, Estijos Respublika ir projekto partneriai	Pavojaingų cheminių medžiagų pakeitimo įgyvendinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos mažose/vidutinėse ir pramonės įmonėse (LIFE FitForREACH)	Baltijos aplinkos forumas Estijoje (Projekto koordinatorių), Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje, KTU Aplinkos inžinerijos institutas, Aplinkos apsaugos politikos centras, UAB Marijampolės pieno konservai, JSC Vakarų Metalgama, Baltijos aplinkos forumas Latvijoje, REACH pagalbos tarnyba Lietuvoje, REACH pagalbos tarnyba Latvijoje, REACH pagalbos tarnyba Estijoje, Hendrikson & Ko OÜ, Ecodesign competence centre, TENACHEM, Ltd., Henkel Makroflex AS, Épokate OÜ, Mayeri Industries AS	www.fitreach.eu/lt
2016-2019	3 541 797 EUR	Europos regioninės plėtros fondas <i>Baltijos jūros regiono Interreg programa</i> , Lietuvos respublika ir projekto partneriai	Inovatyvūs valdymo sprendimai mažinant pavojingų cheminių medžiagų emisijas miestuose Baltijos jūros regione (NonHazCity)	Stokholmo miestas (vadovaujantis partneris), Veaterose miestas, Švedų žemės ūkio mokslų universitetas, Turku taikomųjų mokslų universitetas, Parnu miesto valdžia, Parnu vandenys, Baltijos aplinkos forumas, Estija, Rygos miestas, Baltijos aplinkos forumas, Latvija, Gdanskio universitetas, Gdanskio savivaldybė, Gdanskio vandens ūkis, Baltijos aplinkos forumas, Lietuva, Klaipėdos regiono aplinkosaugos departamentas, Kauno rajono savivaldybė, Šilalės rajono savivaldybė, Taikomosios ekologijos institutas, Vokietija, Baltijos aplinkos forumas, Vokietija	www.pagalvok.lt
2016-2023	4 097 038 EUR	LIFE programa, Lietuvos Respublika ir projekto partneriai	Meldinėi nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaike jos apsaugą Lietuvoje (LIFE MagniDucatusAccola)	Baltijos aplinkos forumas (Projekto koordinatorių), Kretingos miškų urėdija, Žuvinto biosferos rezervato direkcija, Nacionalinio mokslininkų ir gamintojų susivienijimas „Baltarusijos nacionalines mokslų akademijos mokslinis-praktinis gamtinių išteklių centras“	www.meldine.lt
2016-2017	104 866 EUR	ES ERASMUS+ programa ir projekto partneriai	Futurepreneur	Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parkas, Vilniaus universitetas, Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje, Gedimino technikos universitetas, VU Verslo mokykla, VšĮ „Versli Lietuva“, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra, Startup.lt, Lietuvos inovacijų centras, Civitta, Pure Birds, Swedbank, Žinių ekonomikos forumas	www.futurepreneur.s.lt

Finansinė ataskaita

Įplaukos pagal šaltinius

Įstaiga 2016 metais gavo 1 395 841 eurą įplaukų. Dalis gautų piniginių lėšų susiję su 2015 m. projektų vykdymo metu patirtų išlaidų kompensavimu, o kita – su 2016 m. patirtų išlaidų kompensavimu ir pajamomis, gautomis vykdamas viešuosius interesus tenkinančią veiklą.

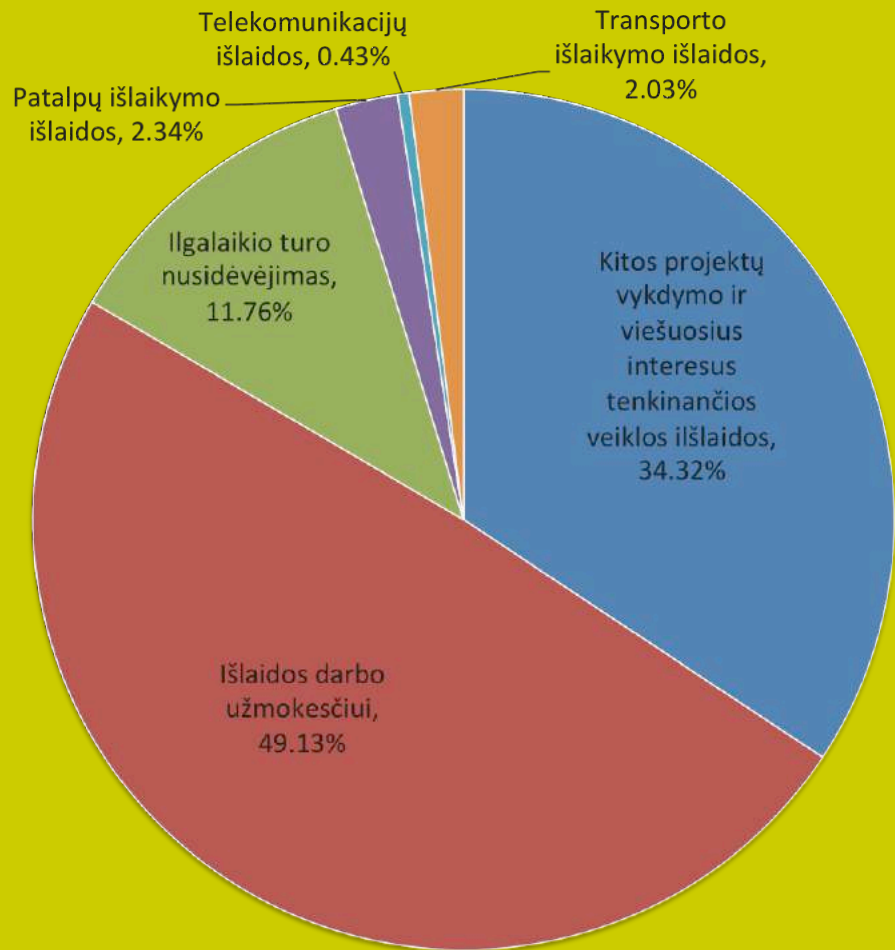
Grafike „Įplaukos pagal šaltinius“ išskirtose įplaukose, gautose iš ES LIFE programos ir Europos ekonominės erdvės programos, taip pat yra įtrauktos bendrojo finansavimo lėšos, gautos iš Lietuvos Respublikos biudžeto. Lietuva yra įsipareigojusi prisidėti prie šių programų finansuojamų projektų įgyvendinimo. Tokių biudžeto lėšų 2016 m. iš viso gauta 261 661 euras. Visose įstaigos įplaukose šios lėšos sudaro 19 %.

Dalis iš ES LIFE ir Europos ekonominės erdvės programų gautų lėšų buvo perskirstyta tarp finansuojamų projektų partnerių, kur įstaigos dalis sudarė 77 %.

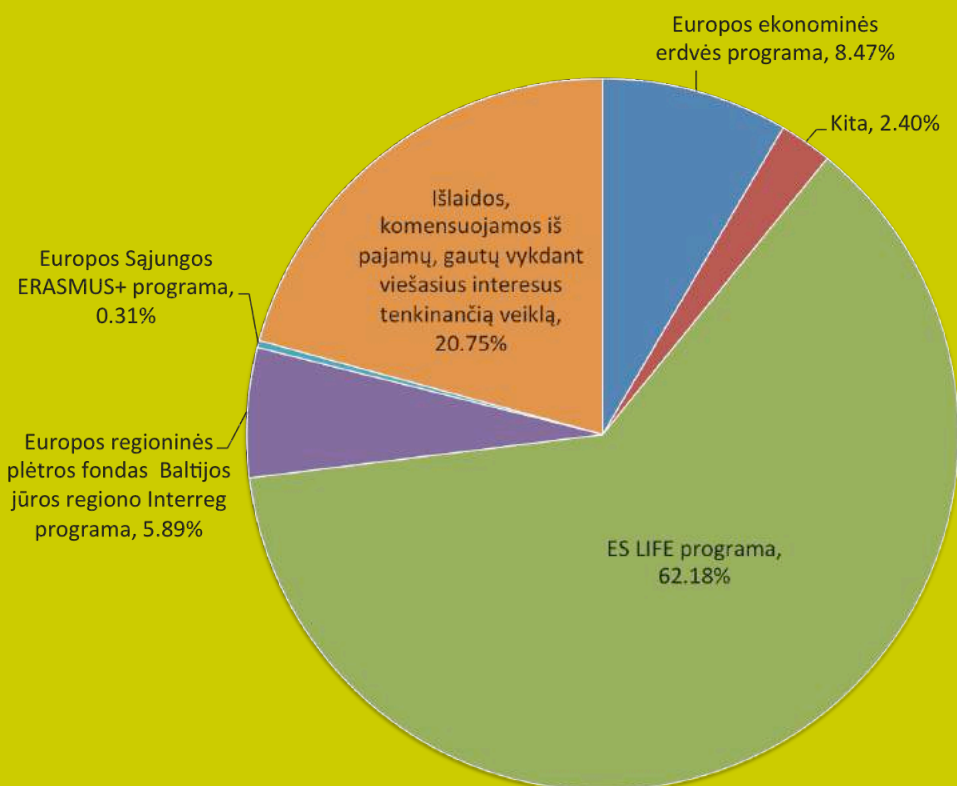
Paramos iš fizinių asmenų ir 2 proc. nuo GPM gauta 662 eurai.

Ačiū!

Išlaidos pagal rūšį

Išlaidos pagal šaltinius

2016 m. įstaiga patyrė 433 833 eurų išlaidų. Dalis jų bus kompensuotos iš 2017 m. gautinų įplaukų (tikslinių lėšų finansavimo).

Vadovo darbo užmokesčio dalis darbo užmokesčio išlaidose sudaro 12 %. Visos įstaigos darbo užmokesčio išlaidos (kartu su nuo darbo užmokesčio mokamais mokesčiais) sudaro 49 % visų išlaidų. Išmokų asmenims, susijusiems su įstaigos dalininkais, 2016 m. nebuvo.

Įstaigos valdymo išlaidos tiesiogiai susijusios su įgyvendinamų projektų administravimo išlaidomis, todėl atskirai neišskiriamos.

Finansinė ataskaita

Darbuotojai ir dalininkai

Metų pradžioje įstaigoje dirbo 12 darbuotojų, trys iš jų – nepilnu etatu, 2 darbuotojos buvo išleistos motinystės atostogų. Metų pabaigoje dirbo 13 darbuotojų, trys iš jų – nepilnu etatu, 4 darbuotojos – motinystės atostogose.

2016 metais keitėsi dalininkų sudėtis, buvo priimti 2 nauji dalininkai, tačiau metų pabaigoje vienas jų narystę sustabdė. Dalininkų įnašas sudaro 1 539 eurai. Dalininkams atitinkamai priklauso 97 %, 2 % ir 1 % įnašo vertės, jie visi turi po vieną balsą teisę.

Ilgalaikis turtas

2016 m. įstaiga įsigijo ilgalaikio turto už 75 348 eurų projektų „Atvirų buveinių geros būklės palaikymo mechanizmų sukūrimas Nemuno Deltos regioniniame parke“, „Inovatyvūs valdymo sprendimai mažinant pavojingų cheminių medžiagų emisijas miestuose Baltijos jūros regione (NonHazCity)“ ir „Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje (LIFEMagniDucatusAcrola)“ veikloms įgyvendinti:

Ilgalaikis turtas	Projektas	Vertė
Kompiuterinė technika ir spausdintuvas	Baltijos jūros regiono Interreg programa	6,60%
Žoliapjovė Talex FAST CUT300	Europos ekonominės erdvės programa	9,16%
Žiūronai, foto ir kompiuterinė įranga	ES LIFE programa	34,00%
Grėblys ir galandinimo peiliai žoliapjovei Brielmaier		11,85%
Automobilis		38,39%
VISO		100,00%

AKIMIRKOS IŠ KOLEKTYVŲ

Skridome oro balionu

Pirmasis išbandymas – atsigulti į krepšį

Pilni įspūdžių ir džiaugsmo

Kelionę baigėme jau visai vakarėjant

Pirmakarčių krikštas

VO GYVENIMO 2016 M.

Tęsėme donorystės tradicijas

Atsirado ir naujų donorų

Kartu šventėme pabaigas ir pradžias

Dovanojome spausdintuvą vaikų ligoninei

Biuras pasipildė amsėjimu ir Barsa

Buvo ir dresuotų paklydėlių

Pasodinome savo obelėlę

AKIMIRKOS IŠ KOLEKTYVŲ

Kalėdas ir Naujuosius metus paminėjome išvyka į Kauną

Čiurlionio gerbėjai

Ritos išbandė Kauno žirgus

Lankėme bažnyčias, muziejus, spurginę

Įspūdingame funikulieriuje

VO GYVENIMO 2016 M.

Simboliškai minėjome Lietuvai svarbias datas

Dalyvavome pikete prieš naktinius taikiklius

Atsisveikinome su Kęstučiu Seime

Gavome ministro rožę

O tokią Ritą visus metus matėme :)

Aplankėme Vilniaus eglutes

PAREMK

BALTIJOS APLINAMOS FORUMO

VEIKLĄ

Daugelis mūsų iniciatyvų, saugančių gamtą bei skatinančių žmogaus asmeninę patirtį (įsibūvimą) joje, negalėtų gyvuoti be visuomenės paramos.

Padėk mums palaikyti esamas ir įgyvendinti naujas idėjas.

Remdamas mūsų veiklą tu bent dalele **prisidėsi prie** šių veiklų:

- Veiklų, skatinančių žmogaus įsibūvimą (potyrį neskubant, pažįstant) gamtoje. Tokių veiklų pavyzdys – festivaliai gamtoje „Vidur girių“, „Vidur vandenų“, gamtos lobių trasos ir pan.

- Padėsi saugoti globaliai nykstančią maldinę nendrinukę.

- Prisidėsi prie visuomenės informavimo apie pavojingas medžiagas kasdieniauose produktuose.

- Prisidėsi prie naujų leidinių apie gamtą gimimo.

Gali remti ir konkrečią tavo dominančią veiklą. Mokėjimo paskirtyje ją nurodyk.

REMTI

PADEK MUMS SKIRSTI!

SKIRK 2 PROC.
PARAMA

2016 m. iš 2 proc. GPM gavome 448,74 eur paramos. Ją skyrėme festivalio gamtoje „Vidur girių“ organizavimui.

BEF KOMANDA: DIRBAME,

SAVANORIAI

KAD BŪTUME LAIMINGI

MOTINYSTĖS ATOSTOGOSE

Esame nevyriausybinė organizacija, kuri tiki, kad mūsų planetą būtina saugoti ne nuo žmonių, bet drauge su jais.

AČIŪ UŽ DARBĄ
DRAUGE!

Saugome gamtą drauge su žmogumi

Baltijos aplinkos forumas, www.bef.lt, 2017

